

**30 december
2017**

Onderzoek: '#MeToo'

Over het EenVandaag Opiniepanel

Het EenVandaag Opiniepanel bestaat uit ruim 50.000 mensen. Zij beantwoorden vragenlijsten op basis van een online onderzoek. De uitslag van de peilingen onder het EenVandaag Opiniepanel zijn na weging representatief voor zes variabelen, namelijk leeftijd, geslacht, opleiding, burgerlijke staat, spreiding over het land en politieke voorkeur gemeten naar de laatste Tweede Kamerverkiezingen. Panelleden krijgen ongeveer één keer per week een uitnodiging om aan een peiling mee te doen. Op de meeste onderzoeken respondeert 50 tot 60 procent van de panelleden.

Over dit onderzoek

Aan het onderzoek deden 27.995 leden van het EenVandaag Opiniepanel mee. Het onderzoek vond plaats van 1 tot en met 7 december 2017. Het onderzoek is na weging representatief voor zes variabelen.

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met onderzoeker Lisette van Vliet:
lisette.van.vliet@eenvandaag.nl

1. Samenvatting

Ruim vier op de tien (43%) mannen zeggen dat vrouwen vaak overdrijven wanneer zij zeggen te maken te hebben gehad met seksueel grensoverschrijdend gedrag. Dit blijkt uit een onderzoek van EenVandaag onder 28.000 leden van het Opiniepanel. Mannelijke deelnemers vinden dat vrouwen door de discussie mannen zonder proces aan de schandpaal kunnen nagelen.

Mannen en vrouwen kijken anders tegen de #MeToo discussie aan. Ruim de helft van de vrouwen (51%) vindt dat de discussie de samenleving iets oplevert. Bij mannen is dit een derde (38%). Een belangrijke reden waarom mannen negatiever zijn over de discussie is omdat zij niet geloven dat de vrouwen die naar buiten komen met hun verhaal allemaal de waarheid spreken.

Deelnemers schrijven:

"Ik durf niet eens meer een vrouw gedag te zeggen, zometeen word ik over 10 jaar van verkrachting beschuldigd. Hoe kun je dan nog als "dader" je onschuld bewijzen, want een vrouw krijgt sowieso altijd gelijk."

"Iedereen kan maar roepen wat ze willen. Als je met je baas naar bed gaat om hogerop te komen moet je niet 20 jaar later je baas de schuld geven."

Vrouwen zijn positiever over de discussie. Ze geven aan dat slachtoffers nu eindelijk serieus genomen worden. Ook spreken veel vrouwen de verwachting uit dat mannen bewuster zullen worden van hun eigen gedrag.

"Sommige mannen hebben zich herhaaldelijk over meerdere jaren misdragen. Alleen kun je als vrouw niks doen, want je wordt niet geloofd. Nu deze discussie bekendheid krijgt en meer mensen aangeven dat zij iets hebben meegemaakt, dan kunnen we iets doen! Samen staan we sterk!"

Verschil in ervaringen

Mannen en vrouwen hebben niet alleen een andere mening over de discussie, er zijn ook

grote verschillen in hun ervaringen met seksueel grensoverschrijdend gedrag. Waar een ruime meerderheid van de vrouwen (60%) aangeeft dat hun seksuele grenzen weleens zijn overschreden, is dit bij mannen 15 procent.

Opmerkelijk is dat slechts 17 procent van de mannen aangeven zelf wel eens een seksuele grens te hebben overschreden. Van de vrouwen zegt 6 procent dit.

2. Discussie #MeToo goede zaak?

De laatste weken is ook in Nederland een maatschappelijke discussie ontstaan over seksueel grensoverschrijdend gedrag, onder de naam #MeToo. We stelden de deelnemers de volgende vragen over de discussie.

Vindt u over het geheel genomen de discussie over #MeToo een goede zaak of een slechte zaak?

Een heel goede zaak: 32%

Een redelijk goede zaak: 40%

Niet zo'n goede zaak: 13%

Helemaal geen goede zaak: 8%

Weet niet / geen mening: 7.4%

Los van de manier waarop de discussie nu gevoerd wordt:

'Het werd tijd dat er in Nederland een maatschappelijke discussie plaatsvindt over seksueel grensoverschrijdend gedrag.'

Eens 73%

Oneens 14%

Weet niet / geen mening: 13%

De laatste weken vertellen steeds meer mensen via (social) media dat ze te maken hebben gehad met grensoverschrijdend (seksueel) gedrag. Vaak werden hierbij de personen die beschuldigd werden met naam en toenaam genoemd. Sommige mensen zijn heel blij dat deze discussie nu in de openbaarheid wordt gevoerd. Andere mensen vinden het te ver gaan.

Bent u het eens of oneens met de volgende stelling?

'In de hele #MeToo discussie hadden mensen die beschuldigd worden, de 'daders', niet bij naam genoemd mogen worden.'

Eens 47%

Oneens 36%

Weet niet / geen mening 17%

Denkt u dat deze discussie over #MeToo onze samenleving iets oplevert?

Ja, dat denk ik wel 46%

Nee, dat denk ik niet 42%

Weet niet / geen mening 12%

Vindt u dat mannen en vrouwen in Nederland over het algemeen gelijkwaardig worden behandeld?

Ja, over het algemeen wel 51,3%

Nee, over het algemeen niet 43%

Weet niet / geen mening 6%

Waar de grens ligt bij 'seksueel grensoverschrijdend gedrag' lijkt iedereen anders te beleven. Daarom vragen wij nu naar uw eigen beleving.

Sommige mensen ervaren seksueel getinte opmerkingen of nafluiten als grensoverschrijdend, andere mensen stellen de grens bij minimaal een aanraking of meer. Ook al heeft u het niet zo bedoeld, toch zou het kunnen dat u eens een grens bij iemand anders hebt overschreden

'Ik denk dat ik zelf wel eens de seksuele grenzen van iemand anders heb overschreden.'

Eens (17% man, 6% vrouw)

Oneens (69% man, 84% vrouw)

Weet niet / geen mening (14% man, 11% vrouw)

Heeft deze #MeToo discussie u wel of niet bewuster gemaakt van uw eigen gedrag?

Veel bewuster (5% man, 4% vrouw)

Iets bewuster (16% man, 12% vrouw)

Niet veel bewuster (26% man, 23% vrouw)

Helemaal niet bewuster (46% man, 49% vrouw)

Weet niet / geen mening (7% man, 12% vrouw)

Geef aan of u het eens of oneens bent met de volgende stellingen.

'Veel mannen vertonen wel eens seksueel grensoverschrijdend gedrag zonder dat ze het zelf door hebben.' / **'Veel vrouwen vertonen wel eens seksueel grensoverschrijdend gedrag zonder dat ze het zelf door hebben.'**

Eens (66%/43%)

Oneens (36%/27%)

Weet niet / geen mening (29%/29%)

'Vrouwen overdrijven vaak als ze zeggen dat ze te maken hebben met seksueel grensoverschrijdend gedrag.' / **'Mannen overdrijven vaak als ze zeggen dat ze te maken hebben met seksueel grensoverschrijdend gedrag.'**

Eens (37% / 22%)

Oneens (36% / 34%)

Weet niet / geen mening (27% / 44%)

Opiniepanel

3. Grensoverschrijdend seksueel gedrag meegemaakt?

Waar de grens ligt bij 'seksueel grensoverschrijdend gedrag' lijkt iedereen anders te beleven. Daarom vragen wij nu naar uw eigen beleving.

Sommige mensen ervaren seksueel getinte opmerkingen of nafluiten als grensoverschrijdend, andere mensen stellen de grens bij minimaal een aanraking of meer.

Heeft u een van onderstaande situaties wel eens meegemaakt?

Deelnemers konden meerdere antwoorden aankruisen.

Ik werd ongewenst nagefloten op straat (1% man, 24% vrouw)

Ik heb ongewenste seksuele opmerkingen gekregen (4% man, 33% vrouw)

Ik ben ongewenst aangeraakt op billen of borsten (4% man, 38% vrouw)

Ik ben ongewenst gezoend (3% man, 18% vrouw)

Ik heb een ongewenst seksueel voorstel gekregen (5% man, 25% vrouw)

Ik ben ongewenst aangeraakt bij mij geslachtsdelen (6% man, 17% vrouw)

Ik heb ongewenst een geslachtsdeel moeten zien (2% man, 18% vrouw)

Ik heb ongewenst seksuele handelingen moeten verrichten (2% man, 8% vrouw)

Ik heb ongewenst seksuele handelingen moeten ontvangen (2% man, 14% vrouw)

Anders (1% man, 6% vrouw)

Nee (81% man, 34% vrouw)

Weet niet / geen mening (4% man, 6% vrouw)

Aan de mensen die een van bovenstaande situaties hebben aangekruist, hebben we de volgende vervolgvragen gesteld. Aan mensen die meerdere ervaringen hadden hebben we gevraagd te antwoorden voor het ernstigste geval.

In de #MeToo verhalen die tot nu toe naar buiten kwamen was er vaak sprake van machtssituaties. Degene die de seksuele grens bij iemand anders overschreed was hoger in rang, bijvoorbeeld leidinggevende of betalende opdrachtgever. Er is bijvoorbeeld ook sprake van een machtssituatie bij leraar & leerling, een trainer & sporter, etc. Degene tegen wie het ongewenste gedrag gericht is, is dan vaak op een bepaalde manier afhankelijk van degene die het gedrag vertoont

Als u kijkt naar de ongewenste seksuele ervaring die u heeft gehad: was er in dit geval wel of geen sprake van een machtsrelatie?

Ja (34% man, 43% vrouw)

Nee (62% man, 54% vrouw)

Weet niet / geen mening

Degene die uw grens overschreed: was dat een (goede) bekende van u?

Ja, ik was heel goed bekend met die persoon (23% man, 28% vrouw)

Ja, ik was redelijk bekend met die persoon (36% man, 32% vrouw)

Nee, dat was een onbekende (39% man, 39% vrouw)

Weet niet / geen mening (2% man, 2% vrouw)

Wanneer was deze seksueel ongewenste ervaring?

In de afgelopen 5 jaar 14%

Tussen de 5 en 10 jaar geleden 10%

Tussen de 10 en 20 jaar geleden 17%

Tussen de 20 en 30 jaar geleden 17%

Tussen de 30 en 40 jaar geleden 19%

Tussen de 40 en 50 jaar geleden 12%

Meer dan 50 jaar geleden 9%

Weet niet / geen mening 2%

Op welke plek(ken) heeft iemand uw seksuele grenzen overschreden?

Op school (8% man, 12% vrouw)

Op werk (25% man, 33% vrouw)

Op de sportclub (5% man, 5% vrouw)

In een uitgaansgelegenheid (25% man, 33% vrouw)

In mijn eigen huis (12% man, 22% vrouw)

Op straat / in het openbaar (20% man, 45% vrouw)

In het OV (4% man, 13% vrouw)

Op een andere plek (23% man, 22% vrouw)

Mijn seksuele grenzen zijn nooit overschreden (4% man, 1% vrouw) ?

Weet niet / geen mening (1% man, 1% vrouw)

Heeft u daar met iemand over gesproken?

Ja, (37% man, 45% vrouw)

Nee (63% man, 55% vrouw)

Heeft u daar melding van gedaan en/of aangifte van gedaan?

Ja (3% man, 9% vrouw)

Nee (97% man, 91% vrouw)

Weet niet / geen mening (3% man, 2% vrouw)?

In hoeverre heeft de ongewenste seksuele ervaring een negatieve invloed gehad op uw leven?

Als u meerdere ervaringen heeft, beantwoord deze vraag dan voor het ernstigste geval.

Heeft heel veel negatieve invloed gehad (8% man, 12% vrouw)

Heeft redelijk veel negatieve invloed gehad (8% man, 18% vrouw)

Heeft niet zo veel negatieve invloed gehad (28% man, 36% vrouw)

Heeft helemaal geen negatieve invloed gehad (54% man, 33% vrouw)

Weet niet / geen mening (3% man, 2% vrouw)

4. Waar ligt de grens?

We hebben de deelnemers vier willekeurige situaties voorgelegd die zouden kunnen gebeuren op het werk. We vroegen hen of ze deze situatie persoonlijk wel of niet te ver vonden gaan.

Het eerste getal tussen de haakjes gaat over de versie waarin de man zich zo gedraagt richting een vrouw. Het tweede getal gaat over de versie waarin de vrouw zich zo gedraagt richting een man.

***Een mannelijke collega verschijnt op het werk in een nieuw, strak shirtje. Zijn vrouwelijke leidinggevende complimenteert hem en zegt: 'wat heb jij een spieren, sexy hoor.'* / Een vrouwelijke collega verschijnt op het werk in een nieuw, kort jurkje. Haar mannelijke leidinggevende complimenteert haar en zegt: 'wat heb jij een mooi jurkje aan, sexy hoor.'**

Dit zou ik WEL te ver vinden gaan (26%/28%)

Dit zou ik NIET te ver vinden gaan (66%/62%)

Weet niet / geen mening (8%/10%)

Tijdens een vergadering lacht een mannelijke leidinggevende om de grap van een vrouwelijke collega (lager in rang) en legt daarbij zijn hand op haar bovenbeen. / Tijdens een vergadering lacht een vrouwelijke leidinggevende om de grap van een mannelijke collega (lager in rang) en legt daarbij haar hand op zijn bovenbeen.

Dit zou ik WEL te ver vinden gaan (77%)/(57%)

Dit zou ik NIET te ver vinden gaan (15%)/(33%)

Weet niet / geen mening (8%/10%)

Een mannelijke leidinggevende stuurt een vrouwelijke collega (lager in rang) buiten werktijd een berichtje: 'Jammer dat je weg moest van de borrel, anders hadden we nog leuk kunnen praten ;-)' / Een vrouwelijke leidinggevende stuurt een mannelijke collega (lager in rang) buiten werktijd een berichtje: 'Jammer dat je weg moest van de borrel, anders hadden we nog leuk kunnen praten ;-)'

Dit zou ik WEL te ver vinden gaan (40% / 38%)

Dit zou ik NIET te ver vinden gaan (44% / 48%)

Weet niet / geen mening (16% / 15%)

Een vrouwelijke collega zit op haar werkplek. Een mannelijke collega nadert haar van achteren en geeft haar een korte schoudermassage, terwijl hij vraagt hoe het met haar gaat. / Een mannelijke collega zit op zijn werkplek. Een vrouwelijke collega nadert hem van achteren en geeft hem een korte schoudermassage, terwijl ze vraagt hoe het met hem gaat.

Dit zou ik WEL te ver vinden gaan (70%/60%)

Dit zou ik NIET te ver vinden gaan (17% / 28%)

Weet niet / geen mening (12% / 12%)

5. Grensoverschrijdend gedrag op de werkvloer

De volgende vragen gaan over de cultuur van de organisatie waar deelnemers werken. Deelnemers hoefden er niet per se zelf mee te maken hebben gehad. Het kan zich bijvoorbeeld ook afspelen tussen andere collega's

Gebeuren deze dingen op uw werk?

Er worden seksueel getinte of dubbelzinnige grapjes / opmerkingen gemaakt (37% nooit, 7% weet niet, 56% wel eens)

Er zijn obscene gebaren, geluiden of blikken (72% nooit, 10% weet niet, 18% wel eens)

Er is ongewenst lichamelijk contact (81% nooit, 13% weet niet, 6% wel eens)

Er worden ongepaste seksuele voorstellen gedaan (80% nooit, 15% weet niet, 5% wel eens)

Binnen het bedrijf waar u nu werkt: in hoeverre komt daar seksueel grensoverschrijdend gedrag voor?

Dagelijks 3%

Wekelijks (3%)

Maandelijks (2%)

Een paar keer per jaar (8%)

Vrijwel nooit (61%)

Weet niet / geen mening (23%)

Heeft u het gevoel dat het grensoverschrijdend seksueel gedrag binnen het bedrijf waar u werkt de afgelopen twee jaar is toegenomen, afgenomen of gelijk gebleven?

Toegenomen 1%

Gelijk gebleven 16%

Afgenomen 5%

Het komt vrijwel niet voor (52%)

Weet niet / geen mening (26%)

Is er naar aanleiding van de discussie rond #MeToo op uw werk gesproken over seksueel grensoverschrijdend gedrag op de werkvloer?

Ja (24%)

Nee (66%)

Weet niet / geen mening (10%)

Heeft u deze dingen weleens meegemaakt op het werk?

Nagefloten (1% man, 4% vrouw)

Ongewenst seksueel getinte opmerkingen gekregen (4,4% mannen, 32% vrouw)

Ongewenst aangeraakt op billen of borsten (4,4% man, 14,9% vrouw)

Ongewenst gezoend (3,5% man, 11% vrouw)

Ongepast / ongewenst seksueel voorstel gekregen (5% man, 15.5% vrouw)

Ongewenst aangeraakt bij geslachtsdelen (2,9% man, 6% vrouw)

Ongewenst geslachtsdelen moeten zien (2% man, 6% vrouw)

Ongewenst seksuele handelingen moeten verrichten (2% man, 5% vrouw)

Ongewenst seksuele handelingen moeten ontvangen (2% man, 5% vrouw)

Wanneer was deze ongewenste ervaring op het werk?

In de afgelopen 5 jaar (33%)

Tussen de 5 en 10 jaar (14%)

Tussen de 10 en 20 jaar (18%)

Tussen de 20 en 30 jaar (16%)

Tussen de 30 en 40 jaar (7%)

Tussen de 40 en 50 jaar (3%)

Meer dan 50 jaar geleden (0%)

Weet niet / geen mening (10%)

Heeft u erover gesproken?

Ja (14% man, 42% vrouw)

Ja, melding van gemaakt (8% man, 9% vrouw)

Ja, aangifte gedaan (niemand man, 1% vrouw)

Nee (75% man, 52% vrouw)

Weet niet / geen mening (5% man, 2% vrouw)

In hoeverre heeft de ongewenste seksuele ervaring uw carrière negatief beïnvloed?

Wel negatief (7% man, 11% vrouw)

Niet negatief (82% man, 82% vrouw)

Weet niet / geen mening (15% man, 6% vrouw)

